

По пътя на храните В селските райони

Ммммм, мирише на нещо Вкусно, свежо и прясно!
Мирише на Балкан!

- Дали все още селските райони хранят градовете?
- ▲ Как функционират хранителните системи в селските райони?
- Кой каква храна произвежда, как и за кого?
- ↪ Имат ли достъп до местни храни жителите на селските райони? А посетителите?
- Каква е ролята на земеделските производители в хранителните системи?

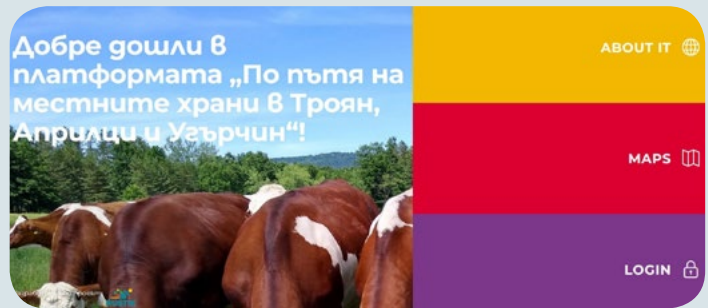
Проект **RUSTIK** търси отговори на тези въпроси от декември 2023 година насам. Целта е да разберем дали храните представляват ресурс за развитие на селските райони, но и да създадем устойчив инструмент за достъп до местните храни.

Екипът на **RUSTIK** от Софийски университет „Св. Климент Охридски“, заедно с Местната инициативна група Троян-Априлци-Угърчин (**МИГ ТАУ**) провежда поредица от изследвания, чрез които идентифицира и опознава актьорите в хранителната система на трите общини – Троян, Априлци и Угърчин, за да:

- Насърчи търсенето и достъпа до местни храни;
- ▲ Да направи по-видими местните производители на храни;
- Да идентифицира ключови проблеми, които се нуждаят от специална подкрепа;
- ↪ Да насърчи създаването на местни хранителни политики.

Вече ви информирахме [тук](#) за някои от находките ни в Априлци, Троян и Угърчин. В тази публикация ще ви разкажем за Географско-информационна система “По пътя на местните храни в Троян, Априлци и Угърчин” (ГИС), която екипът ни разработва от април 2024 година. Платформата позволява да опознаем пространствено и количествено производителите на храни на територията на общините Троян, Априлци и Угърчин, да установим налични пропуски в данните за локализирането им, но и да създадем информационен инструмент, който Местната инициативна група Троян-Априлци-Угърчин и други заинтересовани страни могат да използват, за да

идентифицират конкретни групи производители. Можете да разгледате системата на този линк:
<http://gis.migta.eu:8080/en/>

Данните в системата са организирани в седем тематични карти, като всяка от тях представя информация на ниво община и населено място. Картите съдържат данни за:

- **Малките домашни животновъдни обекти.** Това са обекти, в които се отглеждат предимно групови животни като кокошки, зайци, пчели и други. Броят им е актуален и изчерпателен за територията към месец май 2024 година.
- ▲ **Места за хранене и настаняване** – локализирани са различни категории места за хранене – от туристически столови до ресторанти, както и къщи за гости, хотели и друг вид локации за пренощуване; Данните в картата са актуални и изчерпателни към месец декември 2023 година.
- **Търговски обекти, в които се предлагат храни от местни производители.** Екипът ни издири тези обекти по метода на наблюдението на територията на трите общини. Техният брой не е изчерпателен, тъй като предлагането на местни храни е много динамично. Можете да се включите в идентифицирането на подобни обекти, предлагащи местни храни и да допринесете за съ-изграждането на картата като последвате този линк, достъпен през ГИС:
<https://app.maptionnaire.com/q/9gs3p4hd28>
- ↪ **Био-производители:** В тази карта са идентифицирани регистрираните биологични производители на територията на трите общини. Данните са актуални и изчерпателни към декември 2023 година.

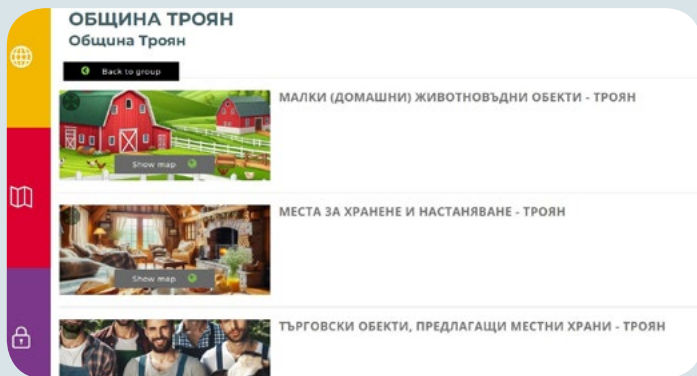
- **Животновъдни обекти:** В тази карта са идентифицирани всички животновъдни обекти, в които отделните животни подлежат на ветеринарно-санитарен контрол. Става дума предимно за едри и дребни копитни животни. Данните са актуални и изчерпателни към май 2024 година.

- ▲ **Пчелари:** В тази карта са идентифицирани и локализираните регистрираните пчелини. Данните са актуални към месец май 2024 година.

- **Фестивали на храните, професионални паралелки и пазари:** Тук са локализираните населените места в общините, които организират свой местен празник, посветен на храните, както и общинските пазари и училищата, които предлагат професионално обучение в областта на храните.

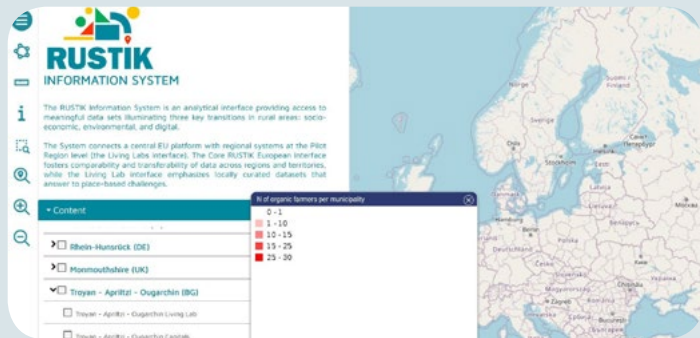
Платформата не е създадена с търговски цели, т.е. през нея не могат да се поръчват и доставят храни. Тя не е създадена и с рекламна цел, т.е. в нея са включени производители на храни, които са налични в публично-достъпните регистри, поддържани от различни държавни институции в България, както и обекти, които екипът ни идентифицира като отговарящи на критерия за производство на местни храни. Платформата е създадена като информационен инструмент, данните, в която се актуализират и верифицират от Местна инициативна група Троян-Априлци-Угърчин и се използват от **МИГ** в дейността ѝ по приложение на подхода Лидер и за изпълнение на задачи, свързани с Общата селско-стопанска политика на Европейския съюз в България. Данните от ГИС системата „По пътя на местните храни в Троян, Априлци и Угърчин“ са достъпни за общо ползване от всеки заинтересован да открие информация за свои лични или бизнес цели.

Данните от ГИС системата са интегрирани в по-голям географско-информационен портал – **RUSTIK Viewer**, разработен от всички партньори в проект **RUSTIK**. В **RUSTIK Viewer** могат да бъдат намерени и други данни, които имат отношение към територията на Троян, Априлци и Угърчин. Те са свързани със социално-демографски, икономически и екологични показатели.

Всички налични в системата данни ще бъдат актуализирани през месец януари 2025 г., така че да бъдат отразени новопоявили се обекти, свързани с храните, но и изчезнали такива.

Данните организирани в тези седем тематични карти са достъпни по отделно за всяка една от общините Троян, Априлци и Угърчин. При отваряне на всяка една карта в централното поле се визуализират самите обекти; в дясното поле се появява информация за всеки отделен обект – как се казва, къде се намира, какви местни храни предлага. Информацията за отделните обекти непрекъснато се допълва.

Една част от данните, които регистрираме ще бъдат използвани и за захранване на портала на Европейската комисия за управление на селските райони – **Rural Observatory**.

